

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГІ

«7M02302 – Аударма ісі»

«Шығыс филологиясы және аударма» кафедрасы

№	БАЗАЛЫҚ ПӘНДЕР ЦИКЛЫ (БП)	ECTS
	ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)	
	Аударманың коммуникативті және лингвопрагматикалық аспектілері	
1	Мәдениетаралық қарым-қатынас және аударма мәселелері	
	<p>Мақсаты: мәдениетаралық коммуникация теориясының ережелерін аударма практикасында қолдану</p> <p>Мазмұны: Тілдің, мәдениеттің және аударманың өзара әрекеті. Мәдениет және байланыс. Вербалды емес және вербальды қарым-қатынастың ерекшелігі. Аударма мәдениетаралық қатынас ретінде. Аудармашы мәдениетаралық коммуникацияның медиаторы ретінде. Мәдени байланысты аударма қиындықтарының себептері. Аударма кезінде мәтіндерді мәдени бейімдеу.</p> <p>Қалыптастыратын құзыреттер: аударма процесінде мәдениетаралық құзыреттілікті қолдану</p>	5
<i>Пәнді кітаппен қамтамасыз ету</i>		
<p>1. Тер-Минасова, Светлана. Тіл және мәдениетаралық коммуникация [Мәтін] = Язык и межкультурная коммуникация / С. Г. Тер-Минасова ; ауд.: Х. Ордабекова, Ш. Бағиева. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы", 2018.</p> <p>2. Ғабитов Т.Х. Қазақ мәдениетінің тарихы..Оқулық. А., 2019</p>		
2	Туризм саласындағы аударма	
	<p>Мақсаты: туристік мәтіннің аударма шешімдеріне әсер ететін факторларды анықтау.</p> <p>Мазмұны: Туристік бизнестің коммуникативті аспектілері. Әр түрлі жанрдағы туристік мәтіндердің лингво-стистикалық ерекшелігі. Туристік дискурс ақпаратының екі құрылымы (когнитивті және эмоционалды). Реципиенттің қабылдау ерекшеліктерін ескеру.</p> <p>Қалыптастыратын құзыреттіліктер: аудармашының аударма дағдылары мен дағдыларын туризм саласында қолдану.</p>	5
<i>Пәнді кітаппен қамтамасыз ету</i>		
<p>1. Тентекбаева, Ж. М. Практикум по дисциплине "Профессионально-ориентированный иностранный язык (английский)" для специальностей "Туризм" и "Социально-культурный сервис" : практикум / Ж. М. Тентекбаева, З. С. Бекжигитова. - Алматы : CyberSmith, 2019. - 92 с. -</p> <p>2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.</p>		
3	Жарнама аударманың лингвопрагматикалық қызметтері	
	<p>Мақсаты: жарнама мәтінінің айрықша ерекшеліктерін бөліп көрсету және оны берудің аударма стратегиясын анықтау.</p> <p>Мазмұны: Жарнама мәтіндерінің құрылымдық-мағыналық ерекшеліктері. Креолизацияланған жарнамалық мәтіндердің вербалды емес және вербалды компоненттері. Жарнамалар шағын форматты мәтіндер ретінде. Трансформация және қысқарту жарнамалық мәтіндердің ақпараттық кеңістігін ұйымдастырудың негізгі тәсілдері ретінде.</p> <p>Қалыптастыратын құзыреттер: жарнамалық мәтінді аудару үшін тандалған стратегияны қолдану</p>	5
<i>Пәнді кітаппен қамтамасыз ету</i>		
<p>1. Жұмабекова, А.Қ. Аударма теориясы [Мәтін]: Оқу құралы / А.Қ. Жұмабекова. - Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010. - 264 б.</p> <p>2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.</p>		
Аударманың логикалық-семантикалық бағыттары		

4	Мағынаны өзгертудің логикалық-семантикалық негіздері	
	<p>Мақсаты: инвариантты түпнұсқада таңдап, оны аударма тіліне айналдыру Мазмұны: Аудармадағы инвариант ретінде мағынасы. Н.Хомскийдің трансформация теориясының аударматану үшін маңызы. Қалыптасқан құзыреттіліктер: дұрыс құрылымдық және лексикалық сәйкестіктерді қолдана отырып, талданып жатқан тілдік бірлікті аударудың алгоритмдік моделін құру;</p>	5
<i>Пәнді кітаппен қамтамасыз ету</i>		
<p>1.Жұмабекова, А.Қ. Аударма теориясы [Мәтін]: Оқу құралы / А.Қ. Жұмабекова.- Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010.- 264 б. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.</p>		
5	Машиналық аударманың мәселелері	
	<p>Мақсаты: мәтіннің эквиваленттілігіне қол жеткізу үшін машиналық аударма құрудың алгоритмдерін қолдану Мазмұны: машиналық аударманың ерекшеліктері. Компьютерлік аударма бағдарламаларының жұмысы қазіргі заманғы аудармашының инструменті ретінде. Қалыптастырылатын құзыреттіліктер: озық пайдаланушы ретінде кәсіби аударма бағдарламаларын иелену</p>	5
<i>Пәнді кітаппен қамтамасыз ету</i>		
<p>1.Жұмабекова, А.Қ. Аударма теориясы [Мәтін]: Оқу құралы / А.Қ. Жұмабекова.- Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010.- 264 б. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.</p>		
6	Аударманың семантикалық модельдері	
	<p>Мақсаты: мағыналық аударма модельдерін құрудың алгоритмін меңгеру Мазмұны: логикалық семантика түпнұсқа тілден аударма тіліне көшудің негізі ретінде. Әр түрлі типтегі мағыналық аударма модельдері. Қалыптасқан құзыреттіліктер: мәтіннің баламалылығына қол жеткізу үшін мағыналық аударма модельдерін қолдану</p>	5
<i>Пәнді кітаппен қамтамасыз ету</i>		
<p>1.Жұмабекова, А.Қ. Аударма теориясы [Мәтін]: Оқу құралы / А.Қ. Жұмабекова.- Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010.- 264 б. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.</p>		
	КӘСІПТЕНДІРУ ПӘНДЕРІ ЦИКЛЫ (КП)	
	ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)	
	Қазіргі және тарихи аударматанудың негізгі бағыттары	
7	Аударманың тарихы және сыны	
	<p>Мақсаты: әр түрлі елдердегі аударма тарихының негізгі кезеңдерімен танысу. Мазмұны: Аударма ісі: алыс шетелдерде: тарих және сын. Негізгі аударма салалары. Еуропа, АҚШ, Шығыс елдері, Ресей, Қазақстан аудармашыларының еңбектеріндегі аударма теориясының сұрақтары. Қалыптасқан құзыреттіліктер: аударма теориясы мен сынының тарихи даму процесіне әсер ететін факторларды анықтау</p>	5

Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1. Жұмабекова, А.Қ. Аударма теориясы [Мәтін]: Оқу құралы / А.Қ. Жұмабекова. - Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010.- 264 б. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.		
8	Аударматанудағы заманауи тенденциялары	
	Мақсаты: қазіргі аударма мектептерінің негізгі тұжырымдамаларына шолу. Мазмұны: Әр түрлі аударма теорияларының сипаттамалары. Аударманың жалпы лингвистикалық теориясы. Тұрақты корреспонденциялар теориясы. Эквиваленттік деңгей теориясы. Аударматанудағы «Скопос-теорияның» когнитивті-коммуникативті тәсілінің мәні. Қалыптасқан құзыреттілік: әлемнің әртүрлі аймақтарындағы қазіргі заманғы аударма мектептерін салыстыру	5
Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1. Zhumabekova, A. K. Terminology of translation studies : teaching manual / A. K. Zhumabekova. - Almaty : Kazakh National Pedagogical University named after Abay, "Ulagat", 2018. - 108 p. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.		
	Көркем аударма мәселелері	
9	Көркем мәтінді лингвистикалық және аудармашылық талдау	
	Мақсаты: Көркем мәтінді лингвистикалық және аудармашылық талдау дағдыларын қалыптастыру Мазмұны: Аударматанудағы түпнұсқа ретіндегі көркем мәтін туралы түсінік. Көркем мәтінді лингвистикалық және аудармашылық талдау кезеңдері. Тікелей және жанама аударманың мәні. Қалыптасқан құзыреттіліктер: көркем мәтінді аудару	5
Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1. Тарақов Ә. және т.б. Әдеби шығармашылық және көркем аударма теориясы : дәрістер жинағы. - Электрон. текстовые дан.. - Алматы : Қазақ университеті, 2013. - 219 б.. 2. Жұмабекова, А.Қ. Аударма теориясы [Мәтін]: Оқу құралы / А.Қ. Жұмабекова. - Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010.- 264 б.		
10	Көркем әдебиет аудармашысының тілдік тұлғасы	
	Мақсаты: көркем тіл аудармашысының құрылымдық компоненттерін лингвистикалық тұлға ретінде анықтау Мазмұны: Көркем аударма жазбаша аударманың ерекше түрі ретінде. Көркем мәтіндердің аудармашысына қойылатын талаптар. Жолма-жол аударманың маңызы. Қалыптасқан құзыреттіліктер: көркем әдебиет аудармашысының лингвистикалық тұлғасын лингвомәдени тұрғыдан сипаттау	5
Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1. Тарақов Ә. және т.б. Әдеби шығармашылық және көркем аударма теориясы : дәрістер жинағы. - Электрон. текстовые дан.. - Алматы : Қазақ университеті, 2013. - 219 б.. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.		
	Жазбаша және ауызша аударма семантикасы	
11	Мәтінге алдын-ала аудармашылық талдауы	
	Мақсаты: Мәтінді аударма талдау алгоритмін құру	5

	Мазмұны: Аударманың негізгі үш кезеңінің бірі ретінде мәтінді аудармаға дейінгі талдау. Мәтінді аударма талдау схемасы. Аударманы талдаудың лингвистикалық және мәтінішілік факторлары. Ақпараттың құрамын және оның тығыздығын анықтау. Мәтіннің коммуникативті мақсаты немесе қатысымдық міндеті. Қалыптасқан құзыреттіліктер: түпнұсқаны лингвистикалық аударма талдаудан кейін әр түрлі жанрдағы мәтіндерді аудару	
Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1.Зекрист Р. И. Сандық лингвистика : оқу құралы / Р. И. Зекрист, Н. Н. Исаева. - Алматы : «Бастау», 2020. - 180 б. - 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.		
12	Ауызша аударманы цифрлендіру	
	Мақсаты: максималды коммуникативті әсерге қол жеткізу үшін бастапқы мәтіннің ерекшеліктерін ескере отырып, аудармада цифрлік технологияларын қолдану. Мазмұны «Цифрлық аударма» жаңа ұғымы – аударма технологиясының жаңа түрі, аудармашы мен цифрлық ақпараттық-коммуникациялық құралдар арасындағы желілік өзара әрекеттесу жүйесін, аударма өнерінің тиімділігін арттыруға арналған жасанды интеллект жүйесін анықтайтын. аударма өнімдерінің сапасын жақсартуға арналған. «Адам – ақылды машина» биномдық қарама-қайшылықты қатынастардың күрделі жүйесі ретінде цифрлық дәуіріндегі аудармаға көшу. Қалыптасқан құзыреттер: аудару үшін компьютерлік желілерде ақпаратты жедел түрде табу; цифрлық ақпараттық-коммуникациялық құралдарды пайдалана отырып, ауызша аударманы жүзеге асыру	5
Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1.Жұмабекова, А.Қ. Аударма теориясы [Мәтін]: Оқу құралы / А.Қ. Жұмабекова.- Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010.- 264 б. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.		
	Аударманың ономастиологиялық аспектілері	
13	Аударманың ономастиологиялық мәселелері	
	Мақсаты: жалқы есімдерді, болмыстарды, топонимдерді аударма арқылы талдау Мазмұны: Ономастика және аударма мәселелері. Антропонимдерді аудару мәселесі. Топонимдерді аудару мәселесі. Аудармадағы ономастикалық шындық. Қалыптасқан құзыреттер: әр түрлі типтегі ономастикалық бірліктерді аудару	5
Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1.Саутова, Т. А. Қазақ тілі. Аударма ісі және шет тілдері бөлімінің студенттеріне арналған : оқулық / Т. А. Саутова. - Электрон. текстовые дан. 5,39 МБ. - Алматы : ССК, 2019. - 184 б. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.		
14	Аударманың идиомалық аспектілері	
	Мақсаты: идиомалық бірліктерге аударма талдау Мазмұны: Қайта оқытудағы идиома туралы түсінік. Идиомалардың аударма баламаларының жіктелуі. Идиомаларды аудару әдістері мен тәсілдері. Қалыптасқан құзыреттіліктер: әр түрлі типтегі идиомалық бірліктерді аудару.	5
Пәнді кітаппен қамтамасыз ету		
1.Саутова, Т. А. Қазақ тілі. Аударма ісі және шет тілдері бөлімінің студенттеріне арналған : оқулық / Т. А. Саутова. - Электрон. текстовые дан. 5,39 МБ. - Алматы : ССК, 2019. - 184 б. 2. Сауданбекова, Ш. Т. Аударма теориясы және практикасы [Мәтін] : оқу құралы / Ш. Т. Сауданбекова. - Алматы : Қазақ университеті, 2015. - 91 б.		